

Station Eigenbrakel

Station: 1874-

Telegrafische afkorting: FBD

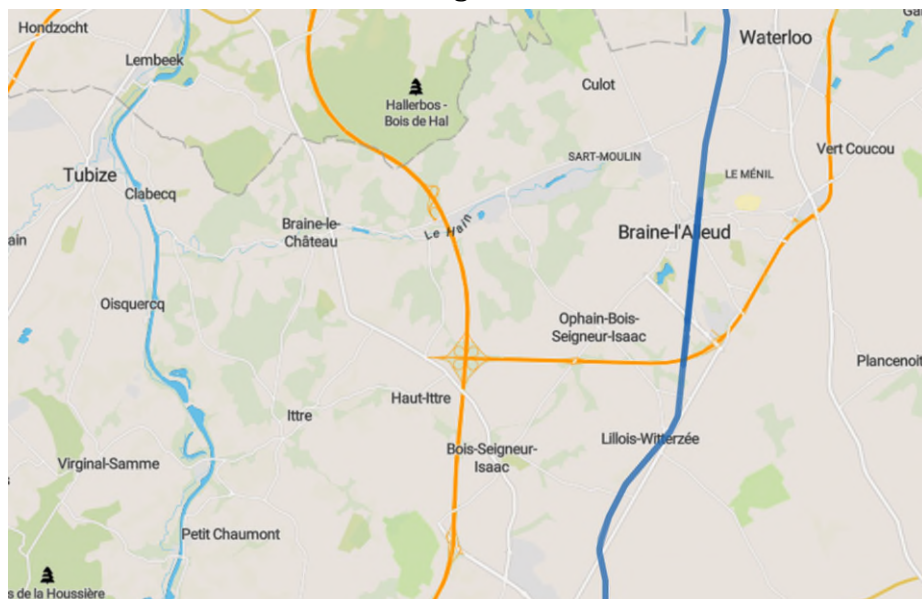
Spoorlijnen: 115, 124

Station Eigenbrakel, Grégory De Leeuw, 5 februari 2022 (Ref. B0202-17)

Historische context Lijn 124

Op 20 september 1873 stelde de Belgische staat de lijn Brussel – Ukkel-Kalevoet in dienst. Dit was het eerste baanvak van de verbinding tussen Brussel-Zuid en Luttre.

Op 10 maart 1874 werd de sectie tussen Waterloo en Eigenbrakel ingehuldigd. Een maand later, op 10 april 1874, werd het deel van de sectie tussen Eigenbrakel en Lillois geopend.

Op 15 september 1884 werd Eigenbrakel een splitsingsstation wanneer de laatste sectie van de lijn Eigenbrakel naar Rognon (lijn 115) tussen Eigenbrakel en Klabbeek in gebruik werd genomen.

Uittreksel van de lijn 124 (Infrabel)

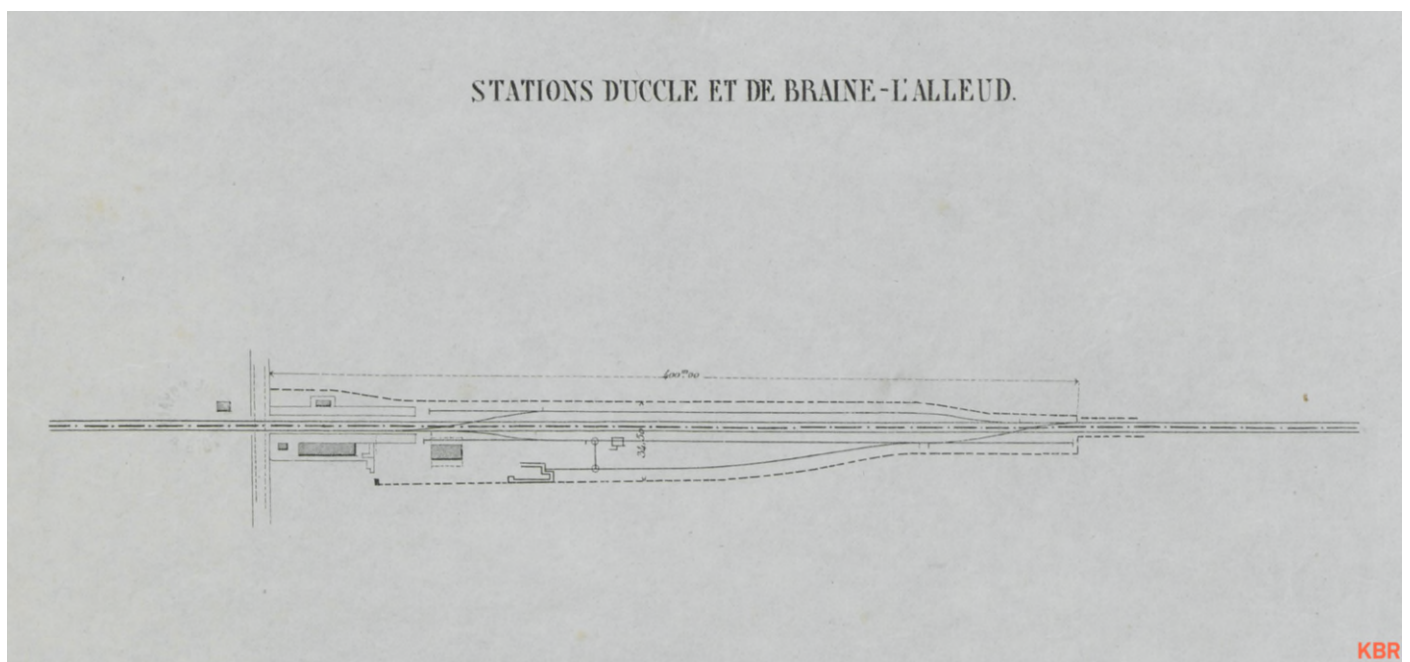
Het station Eigenbrakel

De aanleg van **Lijn 124** Brussel - Luttre in 1873-'74 bood de gelegenheid om langs het hele traject typische gebouwen in Vlaamse neorenaissancestijl op te richten. De bronnen verschillen van mening over het feit of er op deze datum al een stationsgebouw stond in Eigenbrakel.

Het gebouw lijkt in elk geval op de andere stationsgebouwen die voor de opening van dezelfde lijn werden gebouwd (Vorst-Oost, Ukkel-Stalle, Ukkel-Kalevoet, Sint-Genesius-Rode, Waterloo, Lillois, Baulers, Obaix-Buzet).

Anderzijds vermeldt dienstorder nr. 69 van 7 maart 1874 dat "*Het station van Eigenbrakel ordernr. 327 zal krijgen. Voor de belangrijkste verbindingen worden er tickets gemaakt waarop de bestemming staat gedrukt*". Dit impliceert het bestaan van een reizigersgebouw.

We kunnen daarom aannemen dat het station in de periode 1872-'74 werd gebouwd.

De stations van Ukkel en Eigenbrakel Brussel: Etablissement géographique de Bruxelles opgericht door Ph. Van der Maelen, [ca 1874]
Uitgever: Etablissement géographique de Bruxelles

In 1908 werd onder de sporen een onderdoorgang aangelegd en in 1913 werd het station uitgebreid met een goederenloods.

Het stationsgebouw

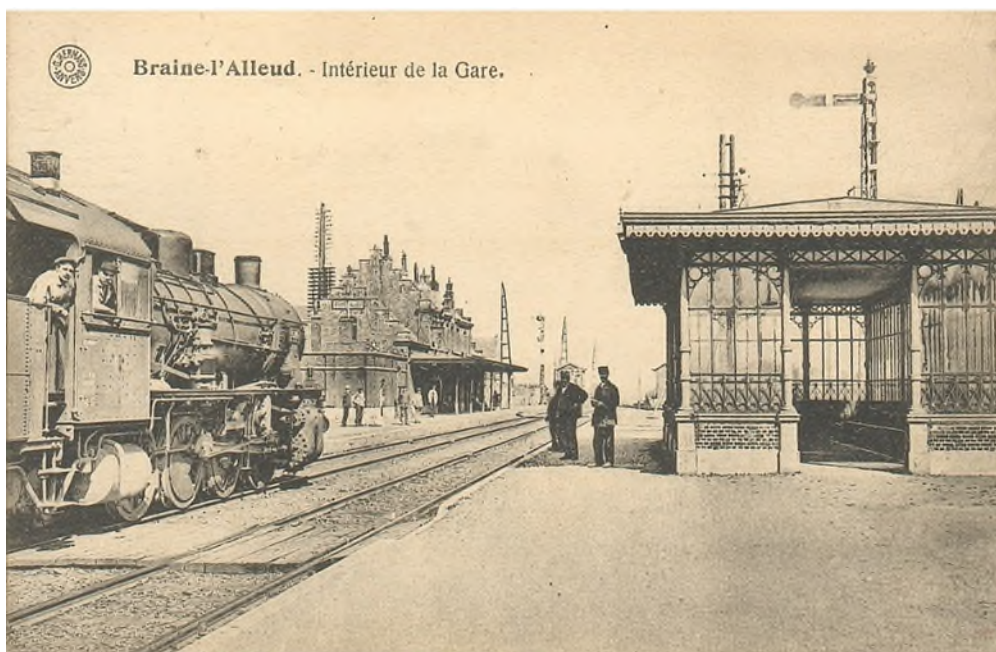
Postkaart van het station Eigenbrakel van voor de Eerste Wereldoorlog. Bij de voormalige overweg bevonden zich het seinhuis en de aftakking naar lijn 115 richting Tubeke (links). (Ref. Z00894)

Het station, niet gedateerd, maar na 1949 (jaar van de elektrificatie) (Ref. Z03779).

Volgens oude postkaarten is het afgebeelde gebouw een vijfdelige bakstenen constructie met een middengedeelte van twee verdiepingen en vijf traveeën onder zadeldak, geflankeerd door twee vleugels van één verdieping en een enkele travee onder zadeldak, die worden omringd door lagere vleugels met twee traveeën onder een plat dak.

Het bureau van de ontvangsten en de wachtruimte bevonden zich op de begane grond, de woning van de stationschef bevond zich op de eerste verdieping. De raamopeningen waren afgewerkt met bakstenen bogen bovenaan en met houten kozijnen. Een houten luifel op gietijzeren pijlers overkaptte het perron aan de kant van het station.

© http://www.garesbelges.be/braine_l_alleud.htm

Aan de andere kant van de sporen stond een glazen schuilhuisje met houten dak en gietijzeren pijlers.

Het is niet bekend wie de plannen voor de gebouwen heeft getekend. De decoratie aan de buitenkant werd net voor of tijdens de Tweede Wereldoorlog 'gemoderniseerd', met name door het verwijderen van de trapgevels.

In de loop der jaren heeft het gebouw een aantal wijzigingen ondergaan: zo werden de daken vervangen en werden er twee bijgebouwen opgericht.

Toen de overweg werd vervangen door een overbrugging, werd het seinhuis gesloopt en vervangen door een moderne post type ACEC Electric dat in de nieuwe vleugel aan de rechterkant werd geïnstalleerd. De perrons werden verhoogd toen de lijn op 19 december 1949 werd geëlektrificeerd.

De goederenloods

De bouwplannen voor deze loods werden in 1893 opgesteld door een werknemer van de Staatsspoorwegen. De plannen voor het gebouw werden echter pas 20 jaar later toevertrouwd aan de heer Verheyden, dienstdoend architect, en goedgekeurd op 16 juli 1913. De loods was 61 meter lang en kreeg een grote luifel op een metalen drager die de volledige omtrek besloeg.

De oude goederenloods (Ref. Z09350C)

Om verschillende redenen werden de loods, een schuilkelder en een olieopslagruimte, die aan de andere kant van het spoor waren gebouwd, in januari 1993 gesloopt. Indertijd werd de site gesaneerd om het onthaal van de reizigers en de parkeerfaciliteiten (auto's + bussen) te verbeteren. Tijdens deze sanering werd ook de bouw van een nieuw station voorzien op de plaats van het oude gebouw. Deze plannen zijn echter nooit verwezenlijkt.

Grote werken aan het station... en het GEN-project

Begin 1996 startte NMBS, in het kader van het plan Star 21 voor de modernisering van het binnenlandse net, grote werken aan het station Eigenbrakel: vernieuwing van de bovenleidingen, sporen en perrons, en onthaal van de gebruikers. Er waren ook plannen voor de aanleg van een vierde spoor.

In augustus 2002 werden verdere werkzaamheden uitgevoerd met de installatie van nieuwe luifels over een lengte van 75 meter op de perrons 2/3 en 4. Er werd ook een nieuwe omroepinstallatie geïnstalleerd.

De nieuwe luifels aan het Station Eigenbrakel, Grégory De Leeuw, 5 februari 2022 (Ref. B0202-34)

Vier jaar later leverde de Waalse minister André Antoine een vergunning af voor het op vier sporen brengen van spoorlijn 124 tussen Ukkel en Nijvel voor het GEN. Er werd ook beslist om het bestaande station af te breken en een nieuw station te bouwen op de plaat boven de sporen. Dit laatste project is echter nooit doorgegaan.

De werkzaamheden aan lijn 124 Nijvel - Brussel in Eigenbrakel startten op 23 april 2007.

De ontwikkelingsprojecten rond het station gaan door in mei 2011 werd een nieuwe overdekte parking gebouwd, die ook toegankelijk is voor tweewielers.

In november 2012 kreeg het station een nieuwe onderdoorgang.

Het GEN-baanvak op vier sporen tussen Waterloo en Braine-Alliance werd in 2022 gelegd om de doorgang van de S-treinen van en naar Brussel mogelijk te maken.

De renovatiewerkzaamheden aan spoor 4 en perron 4 waren in 2022 afgerond.

De volledige vernieuwing van de overige perrons en de modernisering van de bestaande toegangen zijn gepland voor december 2026.

Volgens Infrabel zal het op vier sporen brengen van lijn 124 gefaseerd uitgevoerd worden:

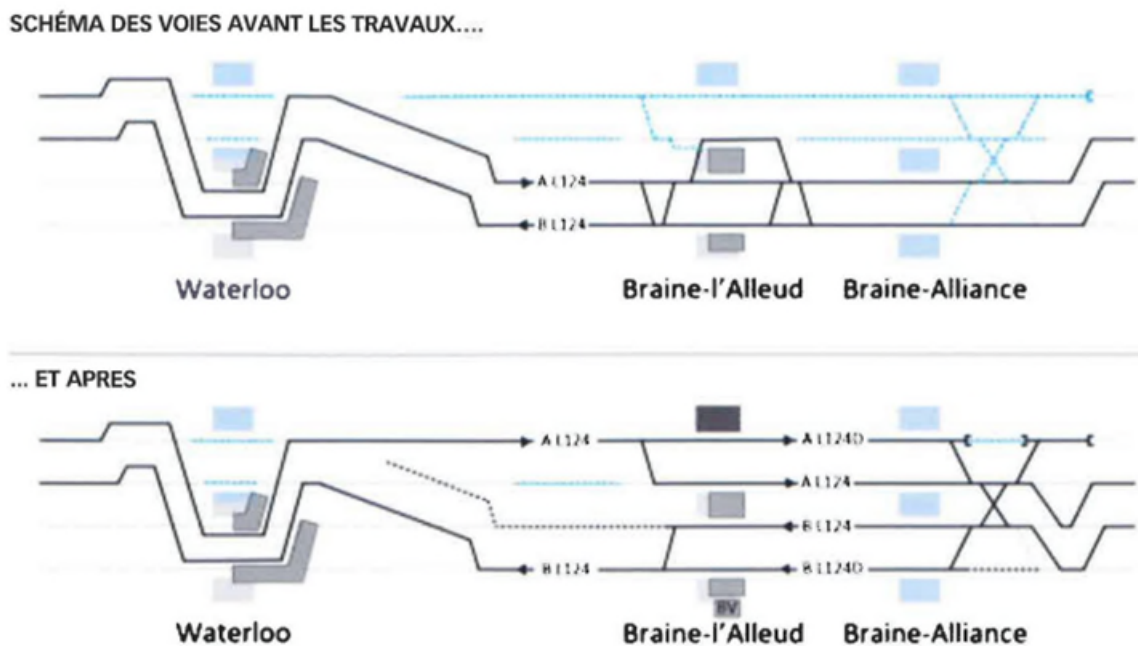
2024: Halte Ukkel-Moensberg

2025: Waterloo-Eigenbrakel

2029: Lillois-Nijvel

2031: De Hoek-Linkebeek

De werken zijn nog aan de gang ...

De GEN-werken op lijn 124. Uittreksel uit het Spoorwegjournaal, nr. 166, p.12-17 (Ref. K713497)

Station renoveren of vervangen?

In de jaren 1990 en 2000 werd er gesproken over de sloop of ontruiming van het stationsgebouw ten gunste van een nieuw station.

Uiteindelijk verklaarde een vertegenwoordiger van NMBS in maart 2017 dat *de NMBS, gezien de onzekerheid over de planning van de bouw van het RER, had besloten te investeren in de volledige renovatie van het station Eigenbrakel*. Hij kondigde aan dat het gebouw gerenoveerd zou worden: dak, kozijnen, gevel, loketten en stationshal.

De renovatie begon in 2019 en was voltooid in 2021.

Catherine Walravens
januari 2025

Beknopte bibliografie:

- Artikelen:** Hier - aujourd'hui, *En Lignes*, n°39, 01-09-1999, p.11, BIB_K596886
- La SNCB pense investir dans quatre gares du Brabant wallon, *Soir (Le)*, 17-01-2013, BIB_J546554
- Les travaux entrent en gare. Traverser Braine-l'Alleud à 140 km/h, *Nouvelle Gazette (La)*, 16-08-1996, BIB_J15732
- DE BOT H. Architecture des gares en Belgique (1835-1914) (Partie 1), *Rail (Le) - Revue mensuelle des oeuvres sociales de la SNCB*, 01-10-2002, p.22-25, K35908
- DE BOT H. Stationsarchitectuur in België (1835-1914) (Deel 1), *Spoor (Het) - Maandblad van de sociale werken van de NMBS*, 01-10-2002, p.22-25, K35909
- EVERAERT B. Objectif 2033 pour le RER wallon qui bloque à Linkebeek, *Echo (L')*, 28-12-2023, BIB_J715895
- FIFI V. Braine-L'Alleud. Rénovée, la gare SNCB a rouvert ses portes ce vendredi, *Avenir (L')*, 12-06-2021, BIB_J711936
- GRIETEN M. Les travaux RER sur la ligne 124. Une importante étape a été franchie, *Journal du Chemin de Fer* ; N° 166 (6-7 2022), p.12-17, BIB_K713497
- Boeken:** Braine-l'Alleud à l'heure des travaux star 21 (09/02/1996). Bruxelles : SNCB, 1996, 5 p. BIB_A24517
- Internet:** <https://www.facebook.com/groups/77398715984/media>

Voor een grondigere zoekopdracht kunt u onze database raadplegen met de volgende gegevens:

Bibliotheekcatalogus: station Eigenbrakel, Lijn 124 Brussel-Zuid - Nijvel - Luttre - Charleroi-Zuid

Museumobjecten: station Eigenbrakel, Lijn 124 Brussel-Zuid - Nijvel - Luttre - Charleroi-Centraal